

PAPOUŠČÍ
ZOOLOGICKÁ ZAHRADA
BOŠOVICE

Výroční zpráva 2025

Bošovice, červen 2026

Obsah

Personální obsazení.....	4
Základní informace o zoo	4
Ekonomické údaje, dotace	4
Chované druhy papoušků dle kategorie ochrany.....	6
Stav chovaných papoušků v roce 2025.....	7
Chovatelská činnost.....	10
Ornitologie, ochránářství.....	12
Veterinární péče, krmení a péče o papoušky	22
Adoptivní rodiče a sponzoři	23
Akce v roce 2025 a plán akcí na rok 2026.....	24

Výroční zpráva 2025

Papouščí zoologická zahrada

Soukromá zoologická zahrada

Lipová 57, 683 55 Bošovice

Telefon: + 420 777 169 005

e-mail: info@papouscizoo.cz

www.papouscizoo.cz

Provozovatel

Hana Pádková

Fyzická osoba podnikající, IČ: 64447596

Licence MŽP vydána pod č.j.: 33358/ENV/10

Personální obsazení

Hana Pádková

Mgr. Roman Figura, Ph.D.

Lenka Marcela Pádková

Jiří Pádek

Ing. Vladimír Fisch

Ing. Lukáš Secký

MVDr. Veronika Grymová

Petra Lorencová, Eva Habová

Michaela Kašparová

Michal Jachan

ředitelka

zoolog, ornitolog, vědecký pracovník Univerzity Karlovy

asistentka ředitelky, vedoucí občerstvení

technické oddělení

účetní

hlavní ekonom

veterinární lékařka, specialista na exotické ptactvo

pokladní

ošetřovatelka zvířat

ošetřovatel zvířat

Člen Asociace chovatelů
exotického ptactva (ACHEP)

Člen Forpus klubu

Člen Agapornis klubu

Základní informace o zoo, ekonomické údaje, dotace

Sídlo zoo

Lipová 57, 683 54 Bošovice

IČ: 64447596

DIČ: CZ6356080720

Č. účtu: 3774099001/5500

Telefon: + 777 169 005

Email: info@papouscizoo.cz

www.papouscizoo.cz

www.papouscizozoologickazahrada.cz

Otevírací doba

Leden–únor

zavřeno

Březen

10–17 hodin

Duben–září

10–18 hodin

Říjen–17. listopad

10–17 hodin

18. listopad–31. prosinec

zavřeno

Vstupné

Dospělí	180 Kč	ZTP/P (+ doprovod 1 osoby zdarma)	100 Kč
Děti od 3 do 15 let	120 Kč	Rodinné vstupné (2 dospělí a 2 děti 3–15 let)	540 Kč
Studenti	140 Kč	Děti do 3 let	zdarma
Senioři nad 65 let	140 Kč	Parkování před zoo	zdarma
ZTP	100 Kč		

Základní ekonomické údaje

Příjmy:	3.552.767 Kč
Výdaje:	3.353.666 Kč
Hmotný majetek:	4.990.831 Kč

V roce 2025 zavítalo do zoo celkem 41.331 návštěvníků.

Dotace

V roce 2025 byla zoo poskytnuta dotace z Ministerstva životního prostředí:

- v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám“, na chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách. Výše poskytnuté dotace: 95.998 Kč.

Poskytnutá dotace byla v plné výši využita k požadovanému účelu, tj. nákupu krmiva pro papoušky.

Dále byla zoo poskytnuta dotace od obce Bošovice ve výši 52.000 Kč, finanční příspěvek na vybavení nového ekocentra, a dále na úhradu výdajů spojených s konáním sjezdu rodáků v obci – výroba propagačních materiálů, pohlednic, vystoupení p. Kosiny – dravci, sobota i neděle.

Chované druhy papoušků dle kategorie ochrany

Skupina EU/A

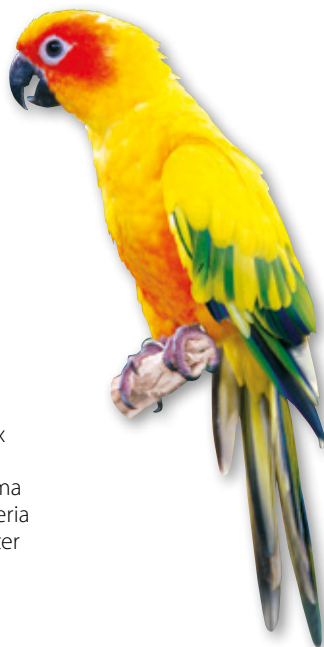
Amazoňan fialovoprský
Amazoňan kubánský
Amazoňan nádherný
Amazoňan tukumanský
Amazoňan velký
Amazoňan zelenolící
Ara arakanga středoamerický
Ara červenouchý
Ara kaninda
Ara marakána
Ara vojenský mexický
Kakadu žlutolící sulaweský
Papoušek šedý žako

Skupina EU/B

Amazoňan černouchý
Amazoňan jamajský
Amazoňan modročelý větší
Amazoňan modrobradý
Amazoňan žlutohlavý panamský
Amazónek bělobřichý ekvádorský
Amazónek bělobřichý severní
Amazónek běločelý
Amazónek bronzovokřídý
Amazónek černotemenný
Amazónek modrohlavý
Amazónek šupinkový
Ara amazonský
Ara ararauna
Ara červenoramenný
Ara malý
Ara zelenokřídý
Ara žlutokrký
Aratinga červenohrdlý
Aratinga červenolící
Aratinga dlouhoocasý brazilský
Aratinga hnědohrdlý antilský
Aratinga kropenatý
Aratinga oranžovočelý
Aratinga sluneční
Aratinga škraboškový andský
Aratinga zlatočelý
Aratinga zlatohlavý
Kakadu bílý
Kogna smaragdový jižní
Papoušek senegalský
Papoušek žlutotemenný
Papoušek červenobřichý
Papoušíček brýlatý
Papoušíček modrohřbetý

Amazona vinacea
Amazona leucocephala
Amazona pretrei
Amazona tukumana
Amazona oratrix
Amazona viridigenalis
Ara macao cyanopterus
Ara rubrogenys
Ara glaucogularis
Primolius maracana
Ara militaris mexicanus
Cacatua sulphurea sulphurea
Psittacus erithacus erithacus

Amazona xantholora
Amazona collaris
Amazona aestiva xanthopteryx
Amazona festiva
Amazona ochrocephala panama
Pionites leucogaster xanthomeria
Pionites leucogaster leucogaster
Pionus senilis
Pionites chalcopterus
Pionites melanocephala
Pionus menstruus
Pionus maximiliani
Diopsittaca cumanensis
Ara ararauna
Diopsittaca nobilis
Ara severus
Ara chloropterus
Primolius auricollis
Psittacara rubritorquis
Psittacara erythrogenys
Psittacara acuticaudata acuticaudata
Eupsittacula pertinax pertinax
Psittacara leucophthalmus
Eupsittacula canicularis
Aratinga solstitialis
Psittacara mitratus mitratus
Eupsittacula aurea
Aratinga auricapilla
Cacatua alba
Enicognathus ferrugineus ferrugineus
Poicephalus senegalus
Poicephalus meyeri
Poicephalus rufiventris
Forpus conspicillatus
Forpus xanthopterygus

Papoušíček šedokřídlý
 Papoušíček vrabčí
 Papoušíček žlutolící
 Papoušíček kolumbijský
 Mníšek šedý
 Tirika kobaltový amazonský

Forpus coelestis
 Forpus passerinus
 Forpus xanthops
 Forpus spengeli
 Myiopsitta monachus
 Brotogeris cyanoptera cyanoptera

Skupina EU/C

Andulka vlnkovaná
 Andulka vlnkovaná
 Agapornis fischeri
 Agapornis škraboškový
 Korela chocholatá
 Korela chocholatá

Melopsittacus undulatus – přírodní
 Melopsittacus undulatus – mutace
 Agapornis fischeri – přírodní
 Agapornis personatus – přírodní
 Nymphicus hollandicus – přírodní
 Nymphicus hollandicus – mutace

Stav chovaných papoušků v roce 2025

Český název (latinský název)	Stav 1. 1. 2025	Příchod	Odchov. mláďata	Odchod	Úhyn	Stav 31. 12. 2025
Ara arakanga Středoamerický (Ara macao cyanopterus)	4	0	0	0	0	4
Ara červenouchý (Ara reubrogenys)	3	1	1	0	0	5
Ara marakána (Primolius maracana)	7	0	2	3	0	6
Kakadu žlutolící Sulaweský (Cacatua s. sulphurea)	2	0	0	0	0	2
Amazoňan kubánský (Amazona leucocephala)	7	0	3	3	0	7
Amazoňan nádherný (Amazona pretrei)	3	0	2	1	0	4
Amazoňan tukumanský (Amazona tucumana)	4	0	0	0	1	3
Amazoňan velký (Amazona oratrix)	5	0	6	5	0	6
Ara vojenský mexický (Ara militaris mexicanus)	2	0	0	0	0	2
Amazoňan zelenolící (Amazona viridigenalis)	4	0	0	0	0	4
Ara kaninda (Ara glaucogularis)	4	0	0	0	0	4
Amazoňan fialovprský (Amazona vinacea)	7	0	0	3	0	4
Papoušek šedý žako (Psittacus e. erithacus)	6	0	8	8	0	6
Amazoňan jamajský (Amazona collaria)	6	0	2	2	0	6
Amazoňan modročelý větší (Amazona aestiva xanthopteryx)	2	0	0	0	0	2

Amazoňan modrobradý (Amazona festiva)	3	0	0	0	0	3
Amazoňan žlutohlavý Panamský (Amazona ochrocephala panama)	3	0	4	4	0	3
Amazónek bělobřichý Ekvádorský (Pionites leucogaster xanthomeria)	4	0	1	1	0	4
Amazónek bělobřichý Severní (Pionites leucogaster leucogaster)	2	0	1	1	0	2
Amazónek běločelý (Pionus senilis)	2	0	2	2	0	2
Amazónek bronzovokřídlý (Pionus chalcopterus)	2	2	0	0	0	4
Amazónek černotemenný (Pionites melanocephala)	6	0	5	5	0	6
Amazónek modrohlavý (Pionus menstruus)	4	0	3	3	0	4
Amazónek šupinkový (Pionus maximiliani)	2	0	0	0	0	2
Ara ararauna (Ara ararauna)	5	0	1	2	0	4
Ara červenoramenný (Diopsittaca nobilis)	4	0	3	3	0	4
Ara malý (Ara severus)	4	0	3	3	0	4
Ara zelenokřídlý (Ara chloropterus)	4	0	0	0	0	4
Ara žlutokrký (Primolius auricollis)	8	0	5	5	0	8
Ara amazonský (Diopsittaca cumanaensis)	2	0	0	0	0	2
Aratinga červenohrdlý (Psittacara rubritorquis)	7	0	3	2	0	8
Aratinga červenolící (Psittacara erythrogenys)	4	0	0	0	0	4
Aratinga dlouhoočasy Brazílský (Psittacara a. acuticaudata)	4	0	1	1	0	4
Aratinga hnědohrdlý antilský (Eupsittacula p. pertinax)	15	0	13	24	0	4
Aratinga kropenatý (Psittacara leucophthalmus)	4	0	0	0	0	4
Aratinga oranžovočelý (Eupsittacula canicularis)	5	0	2	3	0	4
Aratinga sluneční (Aratinga solstitialis)	7	0	5	7	0	5
Aratinga škraboškový andský (Psittacara m. mitratus)	6	0	0	2	0	4

Aratinga zlatočelý (Eupsittacula aurea)	5	0	2	1	0	6
Aratinga zlatohlavý (Aratinga auricapilla)	8	0	2	2	0	8
Kakadu bílý (Cacatua alba)	2	0	0	0	1	1
Kogna smaragdový jižní (Enicognathus f. ferrugineus)	16	0	12	18	0	10
Papoušek senegalský (Poicephalus senegalus)	4	0	3	3	0	4
Papoušek žlutotemenný (Poicephalus meyeri)	1	0	0	0	0	1
Papoušíček brylatý (Forpus conspicillatus)	8	0	8	10	0	6
Papoušíček modrohřbetý (Forpus xanthopterygis)	2	0	0	0	0	2
Papoušíček šedokřídý (Forpus coelestis)	5	0	0	0	0	5
Papoušíček vrabčí (Forpus passerinus)	4	0	6	6	0	4
Papoušíček žlutolící (Forpus xanthops)	6	0	0	4	0	2
Papoušíček kolumbijský (Forpus spengeli)	2	0	0	0	0	2
Tirika kobaltový (Brotogeris cyanoptera)	2	0	0	0	0	2
Mnišek šedý (Myiopsitta monachus)	16	0	12	18	0	10
Papoušek červenobřichý (Poicephalus rufiventris)	2	0	0	0	0	2
Andulka vlnkovaná přírodní (Melopsittacus undulatus)	24	0	28	28	0	24
Andulka vlnkovaná – mutace (Melopsittacus undulatus)	8	0	16	16	0	8
Agapornis fischeri (Agapornis fischeri)	6	0	12	12	0	6
Agapornis škraboškový (Agapornis personatus)	6	0	18	18	0	6
Korela chocholatá – přírodní (Nymphicus hollandicus)	2	0	0	0	0	2
Korela chocholatá – mutace (Nymphicus hollandicus)	2	0	2	2	0	2
Celkem	304	3	197	231	2	271

Chovatelská činnost

V Papouščí zoo v Bošovicích se nachází přes 250 kusů papoušků – chovaných převážně v párech a také odchovaná mláďata.

První snůšky jsou zaznamenány u afrických druhů papoušků. Zde chováme tři páry žaků velkých (*Psittacus erithacus*) pár papoušků senegalských (*Poicephalus senegalus*), červenobříchých (*Poicephalus rufiventris*) a po třech párech agapornisů – škraboškové a fišerovi.

Jako první vždy zahnízdí žakové – v lednu, ale často již koncem předešlého roku. Žakové v roce 2025 odchováli celkem 7 mláďat a jeden pár ještě zopakoval snůšku v červenci. Samička snesla tři vejce, oplozené bylo pouze jedno a tedy jedno mládě. Papoušci senegalští odchováli tři mláďata.

V lednu a únoru nám pravidelně hnízdí také některé druhy jihoamerických papoušků. Např. amazónci. Bělobřiší (*Pionites leucogaster xanthomeria*) a černo-temenní (*Pionites melanocephala*). Amazónky bělobříché chováme jak ekvádorské tak i severní (tzv. zelené punčošky). U tohoto druhu se nám podařil v roce 2025 prvooodchov. Samička snesla celkem tři vejce, oplozené bylo jedno. Druhým prvooodchovem byl odchov mláďat arů červenouchých (*Ara rubrognys*). Arové červenouší se řadí k ohroženým druhům papoušků, kteří žijí ve volné přírodě v Bolívii na velmi malém území cca 20 km². V chovu v zoologických zahradách se vyskytují poměrně málo, stejně jako v soukromé chovatelské sféře.

Samička zahnízdila na jaře a její snůška čítala 4 vejce, tři byly oplozené. Vylíhla se tři krásná mláďata. Když jsme se chystali na kroužkování, jaké bylo naše zklamání, když jsme našli všechna mláďata mrtvá. Toto se nám stalo i u jiných druhů arů např. žlutokrkých a malých, že se „prvorodička“ pravděpodobně lekla vylíhlých mláďat a nevěděla jak o ně pečovat. Asi za měsíc snesla samička opět čtyři vejce, ale oplozené bylo tentokrát jen jedno vajíčko. Vylíhlo se mládě – dle

analýzy DNA samička. O toto mládě se rodiče starali a dokrmili ho až do úplné samostatnosti bez jakýchkoliv problémů.

Z dalších druhů arů se podařil odchov arů marakán (*Primolius maracana*), arů červenoramených (*Diopsittaca nobilis*), dále žlutokrkých (*Primolius auricollis*), ararauny (*Ara ararauna*).

Z menších druhů papoušků úspěšně odchovali svá mláďata, kromě amazónků bělobříchých, amazónci černotemenní (*Pionites melanocephala*), amazónci běločelí (*Pionus senilis*), modrohlaví (*Pionus menstruus*).

Z amazoňanů pak zahníždili amazoňané jamajští (*Amazona collaria*), amazoňané nádherní (*Amazona pretrei*), a. velcí (*Amazona oratrix*), kubánští (*Amazona leucocephala*), panamští (*Amazona ochrocephala panama*).

Další odchovy jsme zaznamenali u arating červenohrdlých (*Psittacara erythrogenys*), hnědohrdlých antilských (*Eupsittacula p. pertinax*), oranžovočelých (*Eupsittacula canicularis*), slunečních (*Aratinga solstitialis*), zlatočelých (*Eupsittacula aurea*), zlatohlavých (*Aratinga auricapilla*). Podařil se i odchov hejnových papoušků kogen smaragdových jižních (*Enicognathus f. ferrugineus*), mníšků šedých (*Myiopsitta monachus*), také papoušičků (*Forpus*), agapornisů (*Agapornis*), korel chocholatých (*Nymphicus hollandicus*) a andulek vlnkovaných (*Melopsittacus undulatus*).

Ornitologie, ochranářství

AKCE PRO VEŘEJNOST

Komentované prohlídky našeho připravovaného ekocentra 30. března

Během celého dne probíhala prezentace našich enviromentálních aktivit a komentovaná prohlídka expozice v našem ekocentru, která je věnovaná volně žijícím živočichům v naší přírodě. Akce proběhla v rámci oslav Mezinárodního dne ptactva.

Vítání ptačího zpěvu 1. května

Vítání ptačího zpěvu je celoevropskou vzdělávací akcí, která se pravidelně koná už od roku 1983. Jejím koordinátorem je u nás Česká společnost ornitologická.

Začátek akce byl v 7 hodin v místním parčíku, autobusová zastávka U Parku. Následovala procházka s pozorováním a poslechem ptáků. Poté jsme se přesunuli do Papouščí zoo, kde během dopoledne probíhalo kroužkování volně žijících ptáků.

Účastníci akce měli vstup do Papouščí zoo zdarma.

Odchyt (v areálu bývalé místní cihelny) a kroužkování ptáků provedl již tradičně Mgr. Libor Praus, PhD., zoolog Východočeského muzea Pardubice. Odchyceny byly tyto druhy: budníček menší (4 ex.), sýkora koňadra (3 ex.), pěnice černohlavá (3 ex.), červenka obecná (2 ex.), krutihlav obecný (2 ex.), strakapoud jižní (1 ex.), žluna zelená (1 ex.) a sýkora modřinka (1 ex.). Letos poprvé nám pomáhal i mladý přírodovědec Martin Klimeš z Přírodovědného kroužku Luňáci Břeclav.

Křest mláďat želv uhlířských 25. května (*Chelonoidiscarbonaria*)

Kmotry nových obyvatel naší zoo stali: Petr Švancara (bývalý hráč Zbrojovky Brno), Petr Albrecht (ředitel České televize Brno) a František Novotný (starosta obce Bošovice). Poté proběhla přednáška Ing. Romana Zajíčka (AOPK) o želvách a ukázka živých želv z celého světa. Akce proběhla v rámci oslav Mezinárodního dne želv. Želvy byly odchovány v Zoo Hodonín.

Program v rámci 11. sjezdu rodáků a přátel Bošovic 20. a 21. června

V přírodní zahradě Papouščí zoo mohli návštěvníci obdivovat dravé ptáky Marcela Kosiny (ArteVenandi). Prezentovali jsme i náš chov čmeláků zemních. Nechyběla ani ochutnávka včelích produktů.

Zahradní slavnost 1. srpna

Proběhl slavností křest amazoňanů černouchých (*Amazona xantholora*). Kmotry se stali pánové Marian Jelínek (sportovní kouč, vysokoškolský pedagog) a Aleš Zbořil (moderátor ČT). V areálu ZOO návštěvníci obdivovali jednodenní výstavu dravých ptáků Marcela Kosiny (ArteVenandi) a plazů Ing. Romana Zajíčka (AOPK). Slavností akce se zúčastnili i pozvaní přírodovědci, prof. RNDr. Stanislav Komárek Dr. (emeritní profesor Karlovy univerzity), Mgr. et Ing. Jakub Makal (AOPK, oddělení CI-TES) a Mgr. Jan Miklín Ph.D. (Dům přírody Pálavy).

Pytlácké odpoledne 30. srpna

V areálu myslivny v Bošovicích jsme prezentovali naši enviromentální činnost. Děti i dospělí zkoušeli determinovat pobytové stopy volně žijících živočichů. Herpetolog Ing. Roman Zajíček (AOPK) prezentoval živé jedince několika druhů plazů. Akce proběhla pod záštitou Mysliveckého spolku Bošovice.

Den otevřených dveří Porta Aperta

20. září

Celostátní den otevřených dveří Asociace regionálních značek. V prostorách připraveného ekocentra proběhla prezentace našich enviromentálních aktivit. Pracovníci oddělení ENVIROP Masarykovy univerzity prezentovali svou činnost a připravili jednodenní výstavu živého hmyzu.

Podpora Hobby Horse

Sport je klíčovým prvkem zdraví a výchovy mládeže. Proto pravidelně sponzorujeme závody Hobby Horse Hodonín. Výherci závodů si odnáší volné vstupenky do naší zoo.

Ptačí ples

Dary to tomboly jsme podpořili dobročinný Ptačí ples, který se odehrál 21. února v pavilonu Anthropos v Brně.

Výstava děl žáku ZUŠ Františka France Slavkov

Během návštěvnícké sezóny v zoo vystavujeme obrazy a další umělecká díla s přírodovědnou tematikou.

ODBOBNÉ KONFERENCE A SEMINÁŘE

Valná hromada Unie českých a slovenských zoologických zahrad 20.–22. května, Hodonín/Velké Bílovice

Zúčastnili jsme se bloku odborného semináře, na kterém jsme také prezentovali svou chovatelskou, environmentální a vzdělávací činnost.

Jirny VIP Setkání chovatelů – 25. 3. 2025

Setkání Agapornis klubu – září 2025

Setkání „Svět papoušků“ 10. a 11. září

Odborná konference v Zooparku Vyškov a následná exkurze spojená s odbornou diskusí v Papouščí zoologické zahradě.

MEDIÁLNÍ SPOLUPRÁCE

Ararauna.cz, Česká televize, Český rozhlas, ČTK, Deník, KoolnaTv
Historyofscience.cz, Kudyznudy.cz

ODBORNÁ SPOLUPRÁCE

Mgr. Jiří „Bohr“ Procházka, Ph.D., Moravské zemské muzeum
Mgr. Ludmila Korešová, Žabí hlídka
František Krause, Český svaz ochránců přírody
Mgr. Libor Praus, Ph.D. (Východočeské muzeum v Pardubicích)
RNDr. Tamara Těšitelová, Ph.D. (Masarykova univerzita v Brně)
Ing. Roman Zajíček (AOPK)
Pracovníci oddělení ENVIROP Masarykovy univerzity v Brně
Pracovníci Domu přírody Pálavy v Dolních Věstonicích
EKO FARMA PROBIO Velké Hostěrádky
Okrasná školka Peňáz

VĚDA, VÝZKUM, OCHRANA PŘÍRODY A VZDĚLÁVÁNÍ

Hnízdní budky pro volně žijící ptáky a další druhy organismů

Od počátku roku 2023 jsme v intravilánu Bošovic a na dalších lokalitách instalovali necelou stovku budek. Některé budky jsme navíc převzali do péče od Českého svazu ochránců přírody.

Téměř polovina z nich bylav sezóně obsazená. Usídlili se v nich: sýkora koňadra (*Parus major*), vrabec polní (*Passer montanus*), špaček obecný (*Sturnus vulgaris*), brhlík lesní (*Sitta europaea*), sýkora modřinka (*Cyanistes caeruleus*) rehek domácí (*Phoenicurus phoenicurus*), poštolka obecná (*Falco tinnunculus*). Zaznamenali jsme i pokus o zahnízdění kalouse ušatého (*Asio otus*). Většinu budek pro nás vyrobil pan František Krause z Českého svazu ochránců přírody Břeclav, který patří k nejzkušenějším „budkařům“ ve střední Evropě. Díky promyšlené konstrukci jsou jeho budky odolné vůči predátorům (kuny, kočky, strakapoudi). I tak je nutná jejich pravidelná údržba, kontroly a odstraňování starých hnízd. Chátrající budka plná parazitů se totiž může snadno stát pro ptáky ekologickou pastí, která jim přinese víc škody

Budka pro dudky

Hnízdo špačka

než užitku. V dalších letech se chystáme kolekci budek na lokalitách rozšiřovat. Využíváme i budky vyrobené panem Miroslavem Dusíkem (Lesy ČR).

K dalším obyvatelům našich budek patří plíšík lískový (*Muscardinusavellanarius*), sršen obecná (*Vespacrabo*), vosy, mravenci a motýli.

Přímo v areálu zoo jsme instalovali hmyzí hotely, ve kterých se usídlily samotářské včelky zednice rohaté (*Osmia cornuta*) a čmeláčí úlek, který obývá kolonie čmeláků zemních (*Bombusterrestris*). Čmeláky jsme zakoupili ve Výzkumném ústavu pícninářském v Brně-Troubsku.

Monitoring čápů bílých na hnízdech

Letos jsme se opět zapojili do monitoringu hnízd čápů bílých (*Ciconiaciconia*), který od roku 2014 organizuje Česká společnost ornitologická. Sleduje se přilet čápů na konkrétní hnízda na jižní Moravě, průběh a úspěšnost hnízdění. Čáp bílý provází člověka od pradávna, ale některé lidské aktivity mu neprospívají. V minulosti býval loven, jednak byl považován za škůdce drobné zvěře a jeho peří se navíc používalo k magickým účelům. Věřilo se, pokud se jím naplní dětské peřinky, přinese to dětem, zdraví a prospěch. Dnes se čápi, alespoň ve střední Evropě, neloví, ale v intenzivně využívané zemědělské krajině trpí nedostatkem potravy. Jeho oblíbenou kořistí jsou totiž obojživelníci, jejichž stavy také povážlivě klesají.

Ochrana migrujících žab

Od jara 2023 pomáháme organizaci Žabí hlídka, vedené Ludmilou Korešovou. Konkrétně jde o ochranu migrujících ropuch obecných (*Bufo bufo*) a skokanů hnědých (*Rana temporaria*) v CHKO Moravský kras. Žáby při cestě ze zimovišť do rybníků, kde se rozmnožují, musí překonat rušné silniční komunikace. Aby hromadně nehynuly pod koly automobilů, buduje organizace Žabí hlídka podél silnic dočasné bariéry. Tato zařízení buď usměrňují migrující jedince na bezpečná místa, anebo je zpomalí v pohybu, dokud si jich nevšimnou lidé kontrolující bariéry a nepřenesou je bezpečně přes vozovku. Nutné je také odchyťovat zbloudilé jedince na vozovce, kterým se podařili překonat bariéry, a přenášet je do bezpečí. Během deštivé jarní noci je možné takto pomoci v bezpečné migraci stovkám jedinců ropuch a skokanů.

Z laického pohledu se toto počínání může zdát pošetilé, ale není tomu tak. Během jarního tahu dochází na mnoha místech obrovským úhynům žab na silnicích. Je spočítáno, že pokud

Snůška poštolky

Poštolky v budce

takto zahyne v určité lokalitě 25 % dospělých jedinců, dochází postupně k vyhynutí celé populace. Protože jsou dospělé žaby i pulci oblíbenou potravou ptáků, savců, ryb i plazů, pocítí jejich nedostatek celý lokální ekosystém.

Monitoring sysla obecného (*Spermophilus citellus*)

Sysel obecný býval ještě ve 20. století běžným druhem otevřené kulturní krajiny. Vlivem mechanizace a kolektivizace zemědělství se ale stal kriticky ohroženým, dnes přežívá jen v několika izolovaných populacích. Proto je na jeho záchranu realizován Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR speciální program, který spočívá v pečlivém monitoringu kolonií a v reintrodukcích. Zapojili jsme se do monitoringu vybraných kolonií na jižní Moravě.

V „našich“ koloniích se syslům daří. V Břeclavi jsme napočítali přes 100 jedinců, ve Valticích okolo 30 kusů.

Monitoring sýčka obecného (*Athena noctua*)

Sýček býval po staletí naším typickým synantropním druhem. Jeho upřený pohled a nápadné houkání daly námět k mnoha pověstem. Dnes je to ovšem takřka vymizelý druh, několik posledních párů obývá zemědělská družstva a speciální budky na stožárech. Zapojili jsme se do odborného monitoringu a několik dubnových nocí jsme strávili provokováním teritoriálních samců pomocí reproduktorů. Kontrovali jsme 20 vytipovaných lokalit.

Faunistická pozorování

Při práci v terénu monitorujeme volně žijící ptáky a údaje o nich zapisujeme do databáze AVIF (avif.birds.cz), spravované Českou společností ornitologickou.

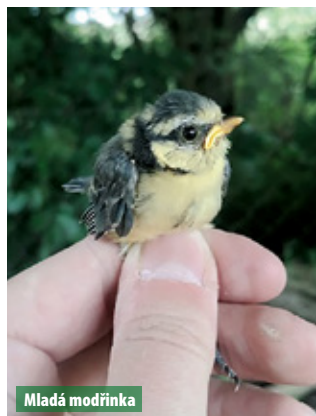
Mlynařík dlouhoocasý

Zaměřujeme se na zimní monitoring shromaždiště kalousů ušatých (*Asiootus*) v Otnicích.

V lednu jsme sčítali ptáky na krmítku. Tato akce je organizována Českou společností ornitologickou.

Kroužkování ptáků

V našich budkách a monitorovaných hnízdech pravidelně kroužkujeme ptáky ve spolupráci s RNDr. Tamarou Těšitelovou, PhD. z Masarykovy univerzity a dalšími ornitology. Zaznamenali jsme už první zajímavé výsledky.

Mladá modřinka

Mladý vrabec

Špaček obecný

Kroužkovací stanice Národního muzea,
Hornomáchovská 34,
102 00 Praha 10 - Hostivař
email: krouzkovaci.stanice@nm.cz
telefon: +420 271 961 256

Děkujeme za ohlášení kroužkovaného práka. Níže najdete podrobnosti týkající se kroužkování a zpětného hlášení. Pokud je některý z uvedených údajů chybně uveden, dejte nám, prosím, vědět.

Kovový kroužek: CZP D228963

Kroužkování

Druh: sova pálená (Tyto alba)
Pohlaví, věk: neznámé (U), mládě v prachovém peří (pull.)
Status: pullus
Datum, čas, přesnost: 26.6.2024, ---, přesně
Místo: Velká Hosteřelický, Jihomoravský kraj, [C222], Česká republika
Poznámka k místu: u kostela
Souřadnice: 49.03 16.87 / 49°1'N 16°52'E
Přesnost souřadnic: v okruhu 5 km
Biometrika: Kroužkovatel: Vladislav Hájek (548, vladislav.hajek11@seznam.cz)

Zpětný odchyt

Druh: sova pálená (Tyto alba)
Pohlaví, věk: neznámé (U), -
Status: neznámý/nezaznamenaný
Datum, čas, přesnost: 28.12.2024, ---, přesně
Místo: null [null], Dunajská Středa, [SKD5], Slovensko
Poznámka k místu: Velký Moler
Souřadnice: 47.88 17.71 / 47°52'N 17°42'E
Přesnost souřadnic: v okruhu 5 km
Kondice: mrtvý bez přesných údajů (I)
Okolnost: nalezen mrtvý (O2)
Biometrika: Verifikace KS: NE
Název: ŠTEFAN HOLENT, holec@ gmail.com

Vzdálenost: 143 km, Směr: 154 °, Uplynulý čas: 184 dní

ID: U0517107

Report vytvořen:
6.1.2025

Kroužkovací stanice Národního muzea,
Hornomáchovská 34,
102 00 Praha 10 - Hostivař
email: krouzkovaci.stanice@nm.cz
telefon: +420 271 961 256

Děkujeme za ohlášení kroužkovaného práka. Níže najdete podrobnosti týkající se kroužkování a zpětného hlášení. Pokud je některý z uvedených údajů chybně uveden, dejte nám, prosím, vědět.

Kovový kroužek: CZP SH24902

Kroužkování

Druh: vlaštovka obecná (Hirundo rustica)
Pohlaví, věk: neznámé (U), mládě v prachovém peří (pull.)
Status: pullus
Datum, čas, přesnost: 12.6.2024, ---, přesně
Místo: Velká Hosteřelický, Jihomoravský kraj, [C222], Česká republika
Poznámka k místu: farma
Souřadnice: 49.04 16.86 / 49°2'N 16°51'E
Přesnost souřadnic: v okruhu 5 km
Biometrika: Kroužkovatel: Tamara Tešitelová (3040, tamara.malinova@centrum.cz)

Zpětný odchyt

Druh: vlaštovka obecná (Hirundo rustica)
Pohlaví, věk: neznámé (U), letáček (K)
Status: neznámý/nezaznamenaný
Datum, čas, přesnost: 27.7.2024, ---, přesně
Místo: Sedlec [BV], Jihomoravský kraj, [C222], Česká republika
Poznámka k místu: rybník Nesyt
Souřadnice: 48.78 16.71 / 48°46'N 16°42'E
Přesnost souřadnic: v okruhu 5 km
Kondice: živý naměřován kroužkovatelem, volný (B)
Okolnost: chybně (Z0)
Biometrika: Verifikace KS: NE
Název: Josef Chytil (jchyt1@centrum.cz)

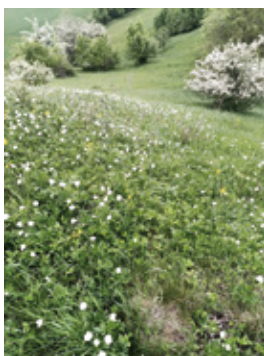
Vzdálenost: 32 km, Směr: 201 °, Uplynulý čas: 45 dní

ID: PB02725

Report vytvořen: 16.10.2024

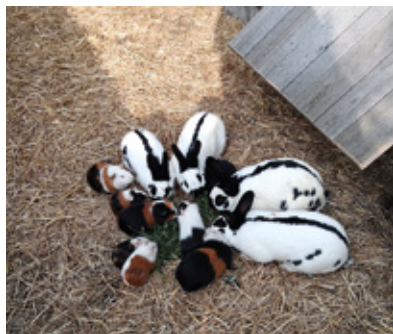
Péče o PR Visengrunty

Přírodní rezervace Visengrunty byla zřízena v roce 1990, díky místním nadšencům však péče o toto území probíhala i dříve. Jde o lokalitu se vzácnými teplomilnými travníky stepního a lesostepního charakteru s ostrůvky lesa. Jako řada podobných lokalit jsou i Visengrunty ohroženy zarůstáním. Proto se ve spolupráci s ČSOP Bošovice účastníme šetrného sečení porostů, hrabání a odvážení biomasy, vyřezávání náletových dřevin a péče o ovocné stromy.

Výuka dětí

Vzdělávací programy pro děti i dospělé

V našem novém ekocentru provozujeme vzdělávací program pro žáky všech vzdělávacích stupňů i pro dospělé zájemce. Nabízíme program zaměřující se na přírodu v našem regionu a také program věnovaný tropické ekologii. V tomto roce absolvovaly naše programy stovky dětí.

Spolupráce se záchrannou stanicí volně žijících živočichů v Rajhradě

Při nálezů zraněného ptáka kontaktujeme Záchranou stanicí Rajhrad. Do jejich péče jsme už předali kosa černého (*Turdus merula*), výra velkého (*Bubo bubo*) a mlynaříka dlouhoocasého (*Aegithaloscaudatus*).

TERARISTICKÝ KOUTEK

V letošním roce jsme začali budovat malý teraristický koutek s vybranými druhy živočichů.

Strašilka ďábelská (*Peruphasma schultzei*)

Objevena v přírodě byla až v roce 2002. Její výskyt byl potvrzen pouze v malé přírodní rezervaci v severní Peru, v pohoří Cordillera del Condor, v nadmořské výšce nad 1200 m n. m. Jejím biotopem je mlžný horský les. V přírodě se živí listy pepřovce. Má černý sametový povrch těla, světlé výrazné oči, červená ústa. Zakrnělá křídélka mají výstražnou funkci. Samci jsou o něco menší než samice. V ohrožení vylučuje zapáchající dráždivý sekret.

V péči člověka se živí listy ptačího zobu, šejřku, zlatice, zimolezu a pámelníku. V teráriu musí být dostatečná vlhkost vzduchu (přes 40 %).

V současnosti chováme přes 30 jedinců. Strašilky nám darovala Mgr. Marie Kotasová Adámková, PhD.

Želva uhlířská (*Chelonoidiscarbonaria*)

Tropická suchozemská vlhkomilná želva, obývá savany i lesy Jižní Ameriky. V dospělosti může dorůst až do délky 50 cm a váhy 15 kg. Je aktivní po celý rok. V přírodě se živí zelenými částmi rostlin, plody, hmyzem i mrtvými živočichy.

V chovu za potravu slouží listy divoce rostoucích bylin, pampelišky mají skvěle vyvážený obsah vápníku a fosforu, což jsou klíčové prvky pro růst krunýře. V zimním období podáváme polníček, rukolu a čínské zelí. Jídelníček doplňujeme i hmyzem. Naopak nevhodný je ledový salát a citrusy.

V teráriu by teplota neměla klesat pod 20 °C, na vyhřívacím místě může dosahovat okolo 35 °C. Důležitý je zdroj UV záření a také dostatečná vlhkost. Při dobré péči se želva uhlířská může dožít i více než 70 let.

V současnosti chováme 2 samice a 1 samce, jedinci pochází ze Zoo Hodonín.

Roman Zajíček a jeho želvy

Želvy uhlířské

Hroznýšek pestrý (*Gongylophiscolubrinus*)

Menší druh hada se silným tělem, dorůstá obvykle do délky přes 50 cm. Žije v pouštních a polopouštních oblastech severovýchodní Afriky. Speciální tvar hlavy mu usnadňuje pohyb v písčité půdě. Aktivní je hlavně v noci a za soumraku.

Loví drobné obratlovce, které usmrcuje uškrcením. Jde o živorodý druh.

V současnosti chováme 2 samce a 2 samice, které jsme získali od soukromých chovatelů.

Veterinární péče, krmení a péče o papoušky

Veterinární péči zajišťuje již dlouhodobě MVDr. Veronika Grymová, specialista na exotické ptactvo – veterinární klinika Avetum, Brno.

Co se týká určování pohlaví a vyšetřování na APV, PBFD, bornaviry a chlamydie, toto zajišťuje laboratoř Sevaron s.r.o. Kuřim. Pravidelně odebíráme vzorky krve od narozených mláďat popř. nově přichozích papoušků do zoo.

Vyšetření trusu – koprologie je prováděna pravidelně 2 x 3 ročně.

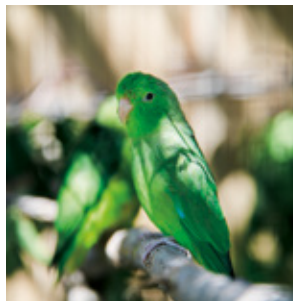
V zoo je stanoven plán dezinfekce a deratizace.

V areálu zoo se nachází dva hlavní pavilony a dále pak solitérní expozice. Papoušci mají k dispozici výletovou venkovní část. U menších druhů s pevným povrchem, u většiny papoušků s travnatým povrchem a bujnou zelení. Každá expozice je vybavena přírodními větvemi na okus a v zoo vyráběnými hračkami a prolízačkami. Ve venkovní části se nachází sprchy, které slouží k pravidelnému rosení papoušků.

Ve vnitřních ubikacích jsou umístěny kmenové hnízdní budky a veškeré krmivo pro papoušky. Každý druh papouška má speciální krmnou směs od belgické firmy Versela.com, dále granule, vaječné směsi, nakličovací směsi a různé grity, jíl a písky.

Ovoce a zeleninu nám dodává firma Bovys, částečně vlastní zdroje.

Kromě papoušků v zoo pečujeme o zvířata, která se nachází v dětské zoo. Jsou to kozy domácí, ovce, králíci, morčata, želvičky uhlířské, strašilky.

Adoptivní rodiče a sponzoři zoo

V roce 2025 nás podpořili:

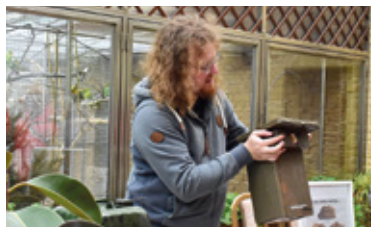
Miroslav a Martina Šandovi, Milovice u Hořic
Josef a Lenka Janečkovi, Vyškov
Tomášek a Anežka Brzobohatí, Modřice
Jakub Hekrle, Znojmo
Vincent a Klára Kunčarovi, Kroměříž
Jiřina Tupá, České Budějovice
Miroslav Tupý, České Budějovice
Tereзка a Gabrielka Urbanovi, Brno
Hanka, Maty a Radek Hanákoví, Brno
UPIRA s.r.o, Brno
Martin Pokorný, Kolín
Tomáš Kraus, Žatec
Markéta a Jiří Lamkovi, Turnov
Dana a Martin Štěpánovi, Hradec Králové
Jaroslava Vitásková, Brno
Jana a Michal Techmannovi, Olomouc
Leona Vokounová, Hamry nad Sázavou
Kamila Jaslovská, Svatobořice
Mgr. Tomáš Cimbot, Olomouc
Běla Podepřelová, Kojetín

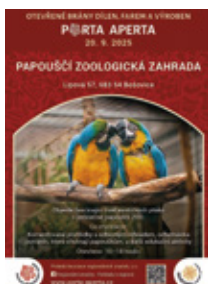
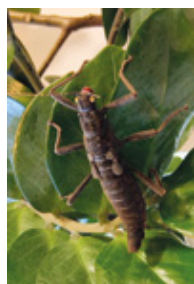
Roman Zaoral, Přerov
Lucie Kratochvilová, Dambořice
Petra Malásková, Brno
Rudolf a Jaroslava Procházkoví, Dublovice
Karolína Pacltová, Jihlava
Pavel Dundr, Praha
Filip Klimeš, Ženklava
Šimonek Stoklasa, Míškovice
Šnajdrovi, Brno Lesná
Lengau s.r.o., Brno
Jarmil Hrbek, umělecké truhlářství Újezd u Brna
Jana Navrátilová, Rožná
Pavel Svoboda, Šternberk
Natálie Švihálková, Karviná
Jana, Víta, Bětka Mikešovi, rosice
Daník, Natálka, Kubík Křečkoví, Brno
Jiří Petruška, Havířov
Jana Hlubučková, Loučky u Turnova
Adéla Procházková, Troubsko
Bartoškovi, Sedlice

Akce v roce 2025

1. 3.	Zahájení návštěvnické sezony
30. 3.	Komentované prohlídky s ornitologem k Mezinárodnímu dni ptactva (1. duben). Nositelé ptačího jména měli tento den vstup do zoo zdarma
15. 3.–22. 4.	Výstava velikonočních kraslic. Prodejní výstava kraslic a dekorací, v době velikonočních svátků zdobení perníčků pro děti
20. 5.–30. 6.	Výstava tropických motýlů
1. 5.	Vítání ptačího zpěvu – ornitologická vycházka + odchyt ptáků
25. 5.	Mezinárodní den želv (23. 5.). Slavnostní křest želviček uhlířských, nových obyvatel naší zoo
21. a 22. 6.	Celodenní program – vystoupení s dravci, firma Arte Venandi
Červenec, srpen	Období letních prázdnin patří dětem – akce malý ošetřovatel v zoo
1. 8.	Zahradní slavnost, setkání sponzorů, adoptivních rodičů. Křest nového druhu papoušků – amazoňanů černouchých
Září	Komentované prohlídky
17.–19. 10.	Exota Olomouc, Mezinárodní výstava a kongres chovatelů exotického ptactva
Prosinec	Vánoční setkání u papoušků

Plán akcí na rok 2026

10.–12. 1. Ptačí hodinka

1. 3. Zahájení návštěvnické sezony

1. 4. Mezinárodní den ptactva – komentované prohlídky s ornitologem

Duben Velikonoční výstava kraslic a dekorací

1. 5. Vítání ptačího zpěvu, vycházka do přírody

Květen Komentované prohlídky

Červenec, srpen Akce pro děti – malý ošetřovatel v zoo

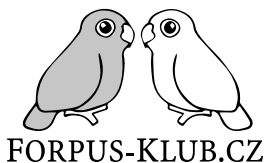
Září Komentované prohlídky

Partneři

Obec Bošovice

Spolupráce
s Českým svazem
ochránců přírody
Bošovice

